

OBRAZLOŽENJE

Nacrta prijedloga strateškog plana *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine

UVODNA RIJEČ:

Pojam *Pametan grad* (eng. Smart City) može se definirati kao model razvoja grada putem korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Grad Rijeka je već prepoznat kao *pametan grad* temeljem niza provedenih projekata, a ovaj materijal dodatno će doprinijeti jačanju razvoja grada u pravcu razvoja novih tehnologija i inovativnih modela.

Grad Rijeka već raspolaže respektabilnom tehničkom infrastrukturom koja je preduvjet za realizaciju projekata. Također, Grad Rijeka ima Zavod za informatičku djelatnost (ZID), kao posebnu organizacijsku jedinicu koja pruža stručnu pomoć primjene tehnologije u najrazličitijim projektima. Uz navedeno, postoje dugogodišnja iskustva Grada Rijeke putem suradnje na europskim projektima i programima. Temeljem navedenih iskustava, Grad Rijeka će i dalje jačati partnerstva sa svim dionicima na lokalnoj razini (poduzetnicima, akademskom zajednicom i civilnim sektorom).

Nacrt prijedloga strateškog plana *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine, temeljen na Strategiji razvoja Grada rijeke za razdoblje 2014.-2020. godine, izrađen je za dvogodišnji period. Već je proces izrade Strateškog plana donio koristi u vidu podizanja svijesti o novim mogućnostima koje tehnologija nudi. U Strateškom planu je i lista realno ostvarivih projekata s obzirom na tehničke i ljudske kapacitete, a lista će se dodatno usklađivati sukladno s mogućnostima proračuna Grada Rijeke i raspoloživim europskim sredstvima.

Tijekom 2019. godine započnu pregovori svih zemalja članica EU, pa i Republike Hrvatske, s Europskom komisijom što će rezultirati definiranjem novog europskog semestra.

Strateško planiranje za razdoblje nakon 2020. godine, odnosno za novi europski semestar, zasigurno će morati uzeti u obzir i nova tehnološka rješenja kao bitnu odrednicu svih projekata i programa.

UVODNI DIO:

Nacrt prijedloga strateškog plana *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine (u nastavku: Strateški plan) izrađen je u suradnji odjelima gradske uprave, komunalnim i trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Rijeke, gradskim ustanovama te partnerskim institucijama. U procesu izrade Strateškog plana odrađeno je sedam radionica, u rad kojih je bilo uključeno 107 sudionika. Također, u sklopu definiranja projekata održano je i 11 radnih sastanaka.

Radionice su odrađene u okviru sljedećih tema:

1. Pametni ljudi
2. Pametna uprava
3. Pametan život
4. Pametan okoliš
5. Pametna mobilnost
6. Pametna ekonomija
7. *Smart Ri* – provedba projekata

U nastavku teksta izlažu se pojedine odrednice sadržane u Strateškom planu:

Nacrt prijedloga strateškog plana *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine ima četiri cjeline, kako slijedi:

1. Uvod,
2. Digitalna transformacija gradova,
3. Strateški plan *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine

DIGITALNA TRANSFORMACIJA GRADOVA

U okviru prve glave koja nosi naziv Digitalna transformacija gradova obuhvaćena su sljedeća poglavlja: 1.1. *Pametan grad* – koncept razvoja, 1.2. Globalni i europski okviri za razvoj *pametnih gradova* i 1.3. Digitalna ekonomija i digitalno društvo u Republici Hrvatskoj.

U poglavlju 1.1. *Pametan grad* - koncept razvoja definira se pojam *pametnog grada* temeljem globalnih trendova s posebnim naglaskom na digitalizaciju. No, u Strateškom planu posebna se pozornost pridaje dokumentima usvojenim na tijelima Europske unije i definicijama koje su pritom prihvaćene. Stoga se koncept *pametnog grada* definira kroz koncept tehnološkog razvoja, ali i uz inovativne komponente u primjeni.

Unutar poglavlja 1.2. Globalni i europski okviri za razvoj *pametnih gradova* posebno se obrađuje globalna konkurencija (u potpoglavlju 1.2.1.), a u potpoglavlju 1.2.2. *Pametni gradovi* u EU. U Strateškom planu se sukladno iznesenom u potpoglavlju 1.2.2. definiraju područja *pametnog grada* (pametna ekonomija, pametna mobilnost, pametan okoliš, pametni građani, pametan način života i pametna uprava). Uz navedeno, svako od navedenih područja je posebno definirano, a što je bilo predmetom diskusije na održanim radionicama. Treba naglasiti da je pritom bitno povezivanje navedenih područja, a što značajno otežava praćenje realizacije pojedinih projekata (o čemu se detaljnije govori u drugom dijelu Strateškog plana).

Unutar naslova Digitalna ekonomija i digitalno društvo u Republici Hrvatskoj, navedeno kao poglavlje 1.3., posebna se pozornost pridaje preduvjetima digitalne transformacije. U tom dijelu su popisani institucionalni kapaciteti, kao i ključni dokumenti te projekti kojima se pridonosi razvoju digitalnog društva. Posebna se pozornost pridaje primjeni digitalnih rješenja u javnom sektoru i gospodarstvu. Unutar tog poglavlja razmatra se i razvoj *pametnih* projekata u Hrvatskoj, a posebice naponi na lokalnoj razini i pri Sveučilištu u Rijeci. Time se stvorio prikaz aktualnih projekata na svim razinama u RH, a što je dobra poveznica za riječke projekte koji se obrađuju u nastavku.

STRATEŠKI PLAN RIJEKA PAMETAN GRAD ZA RAZDOBLJE 2019.-2020. GODINE

Strateški plan *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine je drugi dio ovog materijala koji se u nastavku bavi detaljnom analizom realiziranih projekata u Gradu Rijeci, kao i projekata koji se planiraju ostvariti do 2020. godine. S tim u vezi se u poglavlju 2.1. obrađuju primjeri riječkih projekata *pametnog grada*, a pri čemu se poseban naglasak stavlja na digitalnu infrastrukturu (potpoglavlje 2.1.1.).

U ovom dijelu se posebno naglašava suradnja Grada Rijeke sa CARNET-om i PGŽ-om.

Iskustvo osnivanja trgovačkog društva *Smart Ri*, Centar kompetencija za *pametne gradove*, obrađeno je u potpoglavlju 2.1.2. Iz navedenog je vidljivo da se projektu *Smart Ri* pristupilo

sustavno u suradnji s partnerima iz poduzetničkog sektora, a još je uvijek u tijeku postupak administrativne provjere projekata s obzirom na prijavu na natječaj Ministarstva gospodarstva za sufinanciranje europskim sredstvima.

U potpoglavlju 2.1.3. obrađeno je najnovije iskustvo Grada Rijeke kroz uspješnu prijavu na natječaj programa digitalni izazovi gradova, a čime su ostvarena europska sredstva za Grad Rijeku. Također, vidljivi su i naponi Grada Rijeke da se u suradnji s Ministarstvom uprave uključi u provedbu akcijskog plana za Digitalno partnerstvo pri EU.

Sve navedeno pruža nova znanja i iskustva za zaposlenike u sustavu Grada Rijeke, a kao dobra osnova za pripremu za nadolazeći Europski semestar.

U poglavlju 2.2., potpoglavlje 2.2.1., sumiraju se dosadašnja iskustva Grada Rijeke u realizaciji 250 *pametnih* projekata, provedenih u razdoblju od 1993. do 2017. godine. Navedena statistika projekata rezultat je istraživanja i anketiranja te rasprava na radionicama, a čime se željelo prikazati 25-išnje napore Grada Rijeke u razvoju tehnološko naprednih i /ili inovativnih projekata u svim područjima.

U potpoglavlju 2.2.2. iznosi se Strateški plan za razdoblje 2019.-2020. godine, a koji se temelji na strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama definiranim u Strategiji razvoja Grada Rijeke za razdoblje 2014.-2020. godine.

Iz navedenih projekata vidi s orijentacija Grada Rijeke da se daljnji razvoj usmjeri ka realizaciji većih projekata temeljenih na definiranim tehnološkim platformama, a koji će imati konkretnu primjenu u pojedinim područjima *Pametnog grada*.

U poglavlju 2.3. obrađuje se sustav upravljanja Strateškim planom, uključivo i način komuniciranja s javnosti.

Zakonom o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine" broj 25/13 i 85/15) propisana je obveza jedinicama lokalne samouprave da u svrhu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću javno objave na internetskim stranicama, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku nacrt općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata kojima se uređuju pitanja od značenja za život lokalne zajednice odnosno kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba.

Nacrt prijedloga strateškog plana *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine objavit će se na www.rijeka.hr radi provedbe savjetovanja sa javnošću u trajanju od 30 dana.

Strateški plan *Rijeka Pametan grad* za razdoblje 2019.-2020. godine donosi se kao strateški dokument Grada Rijeke, a svrha je savjetovanja dobivanje povratnih informacija od zainteresirane javnosti u svezi predloženih rješenja.